

Vrijstelling op grond van artikel 65 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, inzake permethrin 2009/III

10 november 2009
Nr. DP/2009061835

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, in overeenstemming met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

Gezien het verzoek van het Ministerie van Defensie van 29 oktober 2009, kenmerk S2009016917 tot vrijstelling van het verbod op het gebruik van biociden op basis van de werkzame stof permethrin ten behoeve van het impregneren van uniformen;

Gelet op artikel 65, eerste en derde lid en artikel 22, vierde lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

Besluit:

Artikel 1

In verband met de uitzending van Nederlandse militairen naar het buitenland, wordt vrijstelling verleend van:

- het verbod, bedoeld in artikel 19, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, tot het op de markt brengen, het voorhanden of in voorraad hebben, en het gebruiken van biociden op basis van de werkzame stof permethrin ten behoeve van het impregneren van uniformen.

Artikel 2

Aan de vrijstelling, bedoeld in artikel 1, worden de beperkingen en voorschriften zoals opgenomen in bijlag I en II bij dit besluit verbonden.

Artikel 3

De vrijstelling wordt verleend voor de duur van 120 dagen.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Vrijstelling verbod permethrin 2009/III.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van de staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 10 november 2009

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
voor deze:
de directeur Duurzaam Produceren,
C.M. Plug.

BIJLAGE I

Bijlage bij het besluit 10 november 2009, houdende vrijstelling als bedoeld in artikel 65, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden van de verboden van artikel 19 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ten aanzien van biociden op basis van de werkzame stof permethrin.

Biociden:

- ten behoeve van het impregneren door personen van enkele stuks uniform met behulp van:
  - Individual Dynamic Absorption Kit 40% (IDA-Kit)

Wettelijk gebruiksvoorschrift:

Toegestaan is uitsluitend het gebruik in Nederland als biocide voor het impregneren van kleding, ter wering en bescherming tegen insecten – in het bijzonder muggen –, bestemd voor gebruik door militairen en Defensie personeel in uitzendgebieden, mits daarbij geen lozing van de werkzame stof naar het oppervlaktewater optreedt. Het impregneren van kunststof klamboes is niet toegestaan.

Voorschriften voor gebruik:

1. Het biocide dient voor het impregneren van de jas of de broek in de juiste mengverhouding van 450 ml water en één unit permethrin, volgens de gebruiksaanwijzingen voorgeschreven door de fabrikant, te worden gemengd met uitzondering van de Desert en Jungle uniformen en de Overall FOD (Flying Objects Damage) vrij zomer of vrij winter.
Bij impregnatie van de Desert en Jungle uniformen dient per unit permethrin 300 ml water te worden gemengd. Voor het impregneren van de Overall FOD vrij zomer worden in één behandelzak twee units permethrin gemengd met 700 ml water. De Overall FOD vrij winter wordt in één behandelzak behandeld met 2 units permethrin en 900 ml water. Voor het afmeten van water dienen maatbekers te worden gebruikt.
2. De in de IDA-kit aanwezige behandelzak dient, na het vullen met water en voor het toevoegen van permethrin, gecontroleerd te worden op lekkage. Ondeugdelijke zakken dienen onmiddellijk vervangen te worden door deugdelijke zakken.
3. De volledige behandeltijd dient in acht genomen te worden.
4. Impregneren van uniformen is niet toegestaan in of bij gebouwen die voor bewoning zijn bestemd.
5. Impregneren mag uitsluitend plaatsvinden in een goed geventileerde en overdekte locatie boven een vloestofdichte vloer voorzien van absorptiematten om mors- en lekverliezen goed op te vangen, onder naleving van de veiligheidsaanbevelingen. Indien niet aan de eis vloestofdicht kan worden voldaan, wordt volstaan met een vloestofkerende vloer voorzien van een laag plastic folie van een dusdanige dikte, dat deze bestand is tegen de intensieve mechanische belasting van het belopen tijdens het impregneerproces. Als blijkt dat de folie is gescheurd, worden de werkzaamheden met permethrin per direct beëindigd. Deze kunnen worden hervat nadat de beschadigde folie is vervangen of op een deugdelijke manier is hersteld. Ook vloestofkerende vloeren dienen voorzien te zijn van absorptiematten. Het impregneren van uniformen is alleen toegestaan in de in bijlage II genoemde locaties.
6. Om uitsleep van permethrin via schoeisel te voorkomen dienen er absorptiematten bij de uitgang van de impregneerruimte te worden geplaatst.
7. Materiaal dat met permethrin in aanraking is gekomen (impregneerzakken, touwtjes, wasknijpers, plastic oversloffen, absorptiematten e.d.) dient in gesloten vaten te worden opgeslagen en als gevaarlijk afval te worden afgevoerd.
8. Het biocide dient te worden gebruikt in Nederland, onder de in Nederland geldende ARBO-regels.
9. De voorgenomen toepassing van het middel dient:
  - a. in normale situaties uiterlijk vijf werkdagen voor toepassing bij de regionale VROM-inspectie bekend te zijn. De melding dient schriftelijk (brief, e-mail of fax) te worden gedaan.
  - b. in spoedsituaties (minder dan vijf werkdagen) uiterlijk één werkdag voor toepassing, behalve schriftelijk, ook telefonisch te zijn gemeld.
10. Indien andere dan de in artikel 1 van de 'Voorschriften voor gebruik' genoemde kledingstukken geïmpregneerd dienen te worden, gelden de volgende voorschriften:
  - Er mogen alleen kledingstukken worden geïmpregneerd die op grond van hun samenstelling daadwerkelijk door de water-permethrin emulsie bevochtigd kunnen worden.
  - Voor niet eerder genoemde kledingstukken dient een gevalideerde bepaling van de juiste mengverhouding plaats te vinden.
  - De aanwijzingen voor het impregneren van het kledingstuk worden vastgelegd in een instructie die bij het impregneren moet worden gevolgd.
  - In de instructie moet de benodigde mengverhouding (milliliter water per units permethrin) voor het impregneren van het kledingstuk zijn vastgelegd.
  - De instructie moet in kopie op locatie aanwezig zijn bij het impregneren van de betreffende kledingstukken.

Individual Dynamic Absorption (IDA) kit

Gevaarsymbool:	Xn N
Gevaarszinnen:	R10: Ontvlambaar. R 20/21/22: Schadelijk bij inademing, aanraking met de huid en opname door de mond. R 36/38: Irriterend voor de ogen en de huid. R43: Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid. R50/53: Zeer vergiftig voor in het water levende organismen. Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken R65: Schadelijk. Kan longschade veroorzaken na verslikken
Veiligheidsaanbevelingen:	S 2: Buiten bereik van kinderen bewaren. S 13: Verwijderd houden van eten, drinken en diervoeder. S 20/21: Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik. S 23: Damp niet inademen S 26: Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen. S 28: Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met water en zeep en deskundig medisch advies inwinnen. S 37: Draag de bijgeleverde handschoenen tijdens het toevoegen van het middel aan het water, het toevoegen van de te behandelen kleding, het hanteren van (vochtige) behandelde kleding en het afvoeren/verwijderen van de gebruikte IDA kit. S 51: Uitsluitend toepassen in goed geventileerde ruimte. Droog de geïmpregneerde uniformen in een goed ventilerende ruimte. S 60: Deze stof en zijn verpakking moeten als gevaarlijke afval ontdaan worden. S 61: Voorkom lozing in het milieu. Vraag om speciale instructies en veiligheidskaart. S 62: Bij inslikken niet het braken opwekken; direct een arts raadplegen en de verpakking of het etiket tonen.
Samenstelling middel:	
• permethrin (Casnr. 52645-53-1)	40%
• solvent naphta (petroleum) light arom (Casnr. 647 42 95 6)	60%

BIJLAGE II: TOEGESTANE IMPREGNATIELOCATIES OP DEFENSIETERREINEN

LFD/Plaatsnaam	Object	DVD Objectnr.	Systeemnr.	Vloeistofkerend/dicht
CLAS Steenwijk	JPK	16G02	Gebouw R07	Kerend
CLAS Schaarsbergen	MC Duivelsberg	40B12	Loods 4	Kerend
CLAS Rucphen	MC Rucphen	49F04	Loods 9	Kerend
CLSK Leeuwarden	Vliegbasis	06C02	H-9	Dicht
CLSK Volkel	Vliegbasis	45H03	Washangaar 785	Dicht

TOELICHTING

Bij brief van 29 oktober 2009 heeft het Ministerie van Defensie om vrijstelling gevraagd van het verbod op het gebruik van biociden op basis van de werkzame stof permethrin als impregneermiddel voor klamboes en uniformen van de militairen die naar het buitenland worden gezonden. In 2000, 2003, 2005, 2006, 2007 en 2008 heeft het ministerie van Defensie een vergelijkbaar verzoek gedaan. Dit verzoek is destijds ter advisering voorgelegd aan het College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen (CTGB, voorheen CTB). Gezien de vergelijkbare omstandigheden wordt gesteld dat dit advies ook geldigheid heeft voor het onderhavige verzoek. Het CTGB heeft in 2001 en 2003 geadviseerd indien tot vrijstelling wordt overgegaan, aan de vrijstelling voorwaarden te verbinden die strekken ter ondervanging van de gesignaleerde risico's. In het kader van het onderhavige verzoek heeft het CTGB beoordeeld of er aanleiding was om de advisering bij te stellen op basis van de laatste stand van de wetenschap en de techniek. Hierbij heeft het CTGB onder meer het volgende overwogen:

- de werkzaamheid van permethrin bevattende biociden voor het impregneren van textiel ter bestrijding van insecten is gezien de literatuur en de in Nederland en het buitenland toegelaten middelen voldoende,
- de bescherming van personen tegen muggenbeten is nagenoeg volledig bij het dragen van met permethrin geïmpregneerde kleding in combinatie met DEET als insectenafwerend middel op de onbedekte huid,
- de risico's voor de mens komen voort uit blootstelling tijdens impregneren en dragen van geïmpregneerde uniformen,
- het risico voor de mens is tijdens industrieel impregneren klein en het risico tijdens herimpregneren beheersbaar,
- het risico voor de drager van de geïmpregneerde uniformen is verwaarloosbaar,
- het risico voor in het bijzonder waterorganismen is hoog indien permethrin direct in het water geraakt.

Aangezien Defensie meerdere jaren achter elkaar een verzoek tot vrijstelling heeft gedaan, zijn de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een reguliere oplossing. Defensie zal geleidelijk, vanaf december 2008, fabrieksmatige geïmpregneerde uniformen gaan verstrekken. Om de periode die gemoeid is met het invoeren van fabrieksmatige geïmpregneerde uniformen te overbruggen, verzoekt Defensie om een tijdelijke vrijstelling van ten hoogste honderentwintig dagen.

Sinds de vrijstelling verbod permethrin gepubliceerd in 2005¹ is het gebruik van de IDA-kit voorsgeschreven. De risico's voor de mens en het milieu van de IDA-kit zijn onderzocht en geconcludeerd kan worden dat er geen belemmeringen zijn voor het toepassen van dit middel op de aangegeven wijze als impregneermiddel voor uniformen.

Bij controle door de VROM-Inspectie op naleving op de verleende vrijstelling, voor het gebruik van permethrin is gebleken dat de behandeling van klamboes met de IDA-kit zinloos is. Het middel wordt niet door kunststof klamboes opgenomen. Derhalve wordt er geen vrijstelling afgegeven ten aanzien van de toepassing van permethrin op kunststof klamboes.

Het impregneren van uniformen (Woodland/zomer, Desert, Jungle, Veldtenuue Kmar en Overalls FOD vrij zomer en vrij winter) is toegestaan op de in de bijlage II genoemde locaties, het is toegestaan deze locaties te verplaatsen. Het voorgeschreven beschermingsniveau voor mens en milieu moet gehandhaafd blijven. De activiteit impregneren dient in de Wm-vergunning van deze locaties te worden opgenomen. Een actuele lijst van in gebruik zijnde locaties moet worden opgenomen in een Aanwijzing die door of namens de Commandant der Strijdkrachten wordt vastgesteld.

De Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden biedt de tijdelijke mogelijkheid om in bijzondere omstandigheden niet toegelaten biociden te gebruiken dan wel het gebruik van toegelaten middelen voor niet toegelaten toepassingen toe te staan indien onder meer de belangen van de volksgezondheid zulks dringend vereisen. Uit de eerdergenoemde brief van de Minister van Defensie blijkt dat de gebieden waar de Nederlandse militairen en Defensie personeel in het kader van de missie naar worden gezonden bijzonder risicovol zijn ter zake van het verkrijgen van infectieziekten die door insecten worden veroorzaakt. Ter preventie van deze ziekten worden de volgende maatregelen voorgesteld:

- de toepassing van passende chemoprofylaxe
- het gebruik van repellents voor onbedekte huidgedeelten
- het dragen van beschermende kleding
- het gebruik van geïmpregneerde klamboes en buitenkleding.

¹ Besluit van 26 oktober 2005 BWL/2005181143, Staatscourant 17 november 2005 nr. 224/pag. 15.

Permethrin is op dit moment de enige werkzame stof die voldoende werkzaam is als insectenafwerend middel bij toepassing als impregneermiddel van kleding. Deze toepassing van permethrin is thans niet toegelaten in Nederland. Met de onderhavige vrijstelling wordt deze toepassing tijdelijk toegelaten in het belang van de gezondheid van Nederlandse militairen en Defensie personeel die in de bijzondere omstandigheid verkeren in het kader van een buitenlandse missie te worden uitgezonden.

*De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
voor deze:
de directeur Duurzaam Produceren,
C.M. Plug.*